

Nagovor Tanje Fajon na okrogli mizi FSE

Mislím, da je današnja razprava zelo pomembna zaradi poudarka na požarni varnosti pri trajnostni gradnji in zaradi ozaveščanja o požarno varnih stavbah, ki jih lahko po požaru hitro in učinkovito vrnemo v uporabo. Požarna varnost je pomemben del trajnostne gradnje, ki postaja prevladujoča usmeritev v gradbeništvu po vsej Evropi.

Tekom let smo bili po svetu priča mnogim katastrofam – spomnite se samo londonskega požara stolpnice Grenfell, kjer je v letu 2017 več kot 70 ljudi izgubilo življenje. Požar, ki ga je povzročil zamrzovalnik, se je zaradi gorljive obloge fasade, ki so jo namestili pri nedavni obnovi stavbe, hitro razširil. Ne pozabimo, da so preiskovalci ugotovili, da niti obloga niti izolacija nista bili ustrezni.

Ker prihajam iz Slovenije, se dobro spominjam primera požara v podjetju Kemis maja 2017, ko je zagorelo skladišče, kjer so bili shranjeni nevarni odpadki. 250 gasilcev je bilo potrebnih,

da so pogasili požar, dva sta potrebovala zdravniško pomoč zaradi vdihavanja dima in veliko jih je imelo zdravstvene težave. Da ne omenim okoljske škode, ki je bila posledica požara.

Ti in podobni primeri so povečali zavedanje o pomembnosti požarne varnosti – **toda ali moramo res izkusiti vse te katastrofe, da bi spoznali, kako pomembna je požarna varnost?** Še vedno se pogosto dogaja, da nižja cena materiala in delovne sile prevlada nad požarno varnostjo. In to se ne sme več dogajati.

To se ne sme več dogajati, ker je cena požarov v stavbah previsoka in preveč uničujoča – za ljudi in okolje. Onesnaženost in razdejanje, ki sta posledica požarov stavb, lahko resno ogrozita življenje skupnosti, ovirata transport in mobilnost, zapreta šole, podjetja in javne službe, skratka ustavita življenje ali pa nas priganjata k iskanju mehanizmov za spoprijemanje s težavami. V novembru 2014 je požar uničil celotno živilskopredelovalno tovarno v Burgosu v Španiji in ekonomsko ogrozil tisoč družin, odvisnih od delovanja tovarne. To je primer **posrednega negativnega učinka požarov na naše gospodarstvo**. Ekonomske posledice požarov v stavbah so lahko hude: od zapiranja podjetij do finančnih izgub in izgub zaposlitve. Vsaka od teh posledic terja od ljudi znaten davek. Celotna gospodarska škoda zaradi požarov dosega v najrazvitejših državah 1 % BDP.

Po drugi strani pa ima požarna varnost potencial za spodbujanje trajnostnega razvoja, a smo na poti v trajnejšo prihodnost nanjo včasih pozabili. Velika želja po gradnji trajnejših stavb in traj-

nostni prenovi obstoječih je privedla do uporabe novih materialov in tehnologij, zato je nujno ovrednotenje požarnih tveganj, povezanih s temi novimi tehnologijami in materiali, predvsem kar zadeva vnetljivost in toksičnost. Zato sem vesela, da so sredstva, ki jih bo Evropa namenila energetske prenovi v prihodnjih letih, visoka. Poskrbeti moramo, da bodo prenove tudi izboljšale požarno varnost stavb, sicer bodo investicije le delno učinkovite.

Pomembno je, da se požarna varnost začne s povečevanjem ozaveščenosti, pri čemer mora evropska skupnost odigrati odločilno vlogo. Zeleni sporazum EU s poudarkom na požarni varnosti je zato temelj za odločnejše korake na tem področju, saj vemo, da lahko v Bruslju spodbudimo veliko pozitivnih usmeritev na različnih področjih.

Ne nazadnje postaja kakovost življenja vedno pomembnejši del našega vsakdana in zavedati se moramo, da je varnost eden od pomembnih pogojev za kakovostno življenje, njen izjemno pomemben del pa je požarna varnost. Kriza zaradi Covida 19 je bolj kot kdajkoli pokazala na pomembnost življenja v zdravih in varnih stavbah, saj je mnoge od nas prisilila k delu na daljavo in k preživljanju velikega dela časa doma. Zato je pomembno, **da Evropska komisija (in države članice) izkoristijo priložnost in zagotovijo, da bosta požarna varnost in požarna odpornost odsevali iz vseh tovrstnih zakonov in predpisov – z začetkom v vključitvi odpornosti stavb proti požaru v dolgoročne nacionalne strategije za obnovo stanovanjskega fonda.**